

**תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב**

הוא גברא דדר בקשתא בעיליתא ארבע שני, אתא מארי דביתא אשכחיה, א"ל: מאי בעית בהאי ביתא? א"ל: מפלניא זבינתה דזבנה מינך; אתא לקמיה דר' חייא, א"ל: אי אית לך סהדי דדר בה איהו דזבנת מיניה ואפי' חד יומא - אוקימנא לה בידך, ואי לא - לא. אמר רב: הוה יתיבנא קמיה דחביבי, ואמרי ליה: וכי אין אדם עשוי ליקח ולמכור בלילה? וחזיתיה לדעתיה, אי א"ל: קמאי דידי זבנה מינך - מהימן, מיגו דאי בעי א"ל: אנא זבנתה מינך. אמר רבא: כוותיה דר' חייא מסתברא, דקתני: הבא משום ירושה - אינו צריך טענה; טענה הוא דלא בעי, הא ראייה בעי. ודלמא לא ראייה בעי ולא טענה בעי! ואיבעית אימא: שאני לוקח, דלא שדי זוזי בכדי. איבעיא להו: נראה בו, מאי? אמר אביי: היא היא; רבא אמר: עביד איניש דסיאר ארעיה ולא זבין.

**רשב"ם מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב**

בקשתא - מקום.  
בעיליתא - בעליהדזבנה מינך - בחזקת שהייתי סבור דזבנה מינך לקחתיה ממנו.  
דר' בה - ההוא דאמרת דזבנה לך.  
אפי' חד יומא - כדי לאמת דבריך ואוקמה בידך הואיל והחזקת שני חזקה ושוב לא תצטרך להביא עדים שלקחה מבעליו אותו שמכרה לך משום דטוענין לירוש וטוענין ללוקח דהבא משום ירושה ומשום מקח אינו צריך טענה אלא ראייה שדר בה המוכרה לו יום אחד בעי. חביבי - ר' חייא דודו של רב כדאמרין בסנהדרין (דף ה) דרב בר אחוה דר"ח ובר אחתיה דר"ח.  
ואמרי ליה - לחביבי אמאי צריך להביא עדים שראוהו בבית יום אחד.  
וכי אין אדם עשוי ליקח בלילה - ולמכור לאחר שיתן לו ריוח באותו לילה עצמו והוה לך לאוקומי להאי אנכסיה בטענה זו דהא טוענין ללוקח ומיהו כר"ח קיי"ל כדמוכח מסקנא.

**רבינו גרשום מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב**

איבעית אימא. משום הכי בעי ר' חייא ראייה גבי לוקח משום דלוקח שאני מיורש דלוקח לא שדי זוזי בכדי דהואיל ויהיב דמי מדקדק יפה דההוא דזבניה ניהליה דדייר ביה חד יומא והואיל שטוען מפלניא זבינתיה דזבנה מינך צריך למית' ראייה דדר בה חד יומא ההוא דזבנה ניהליה אי לא מייתי ראייה לא מוקימין לה בידיה:

**תוספות רי"ד מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב**

(לב) א"ל אית לך סהדי דדר בי' ההוא גברא אפי' חד יומא. אי קשיא ומאי צריכין לסהדי ליהוי מהימן איהו למימר דדר בי' חד יומא ע"י מיגו דאיבעי אמר מינך זבנתי' ואכלתיה שני חזקה תשובה אי הוה סגי לי' בההוא בלחוד הוה אמרי' מיגו אלא אכתי צריך לטענת ב"ד שרוצים לטעון דודאי ההיא פלוני זבנה מיני' ואין ב"ד טוענין אלא בדבר ברור ולא בדבר הבא ע"י מיגו ותרי לא עבדי' לי' מיגו וטענת ב"ד הילכך אי אית לי' סהדי דדר בי' אפי' חד יומא טעני' לי' ואי לא טעני' מיגו וטענת ב"ד שרוצים לטעון דודאי ההיא פלוני זבנה מיני' ואין ב"ד טוענין אלא בדבר ברור ולא בדבר

**בית הבחירה למאירי מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב**

מי שהחזיק בחצר חברו שלש שנים ובא המערער בעדי אבות והלה טוען מפלני לקחתיה בחזקת שהוא לקחה ממך אם הביא זה עדים שאותו פלני שמכרה לו דר בה יום אחד כאדם הדר בשלו טוענין ללוקח מה שהיה יכול לטעון זה שמכרה לו אלו החזיק בה כל כך זכנה בה הואיל והתחילה החזקה ביד זה שמכרה לו וגמרה הוא ועוד שלא פשע כשלקחה ממנו אחר שראהו דר שם כשלו ומ"מ דוקא שדר בה הוא שני חזקה שלמים חוץ מאותו יום או אותו זמן שדר בו האחר שאם לא כן היה אין מצטרפין אלא בשטר כמו שיתבאר למטה ואם לא הביא עדים על כך לא זכה ומוציאין ממנו שדה ופירות על הדרך שביארנו בירוש ואם טען בבריא שהוא יודע על אותו פלני שלקחה ממנו או שבפניו מכרה לו הרי זו טענה והחזיק כמו שביארנו למעלה טען שבפניו דר שם אבל אינו יודע אם לקחה ממנו יש אומרים שטענתו טענה מתוך שיכול לומר ממך לקחתיה וגדולי הראשונים שבקטאלוניה כתבו שאין נאמן לא שאדי איניש זוזי בכדי ומ"מ אם נראה בו כאדם הרוצה ליקח אין זה כלום כמו שביארנו במשנה היה ביד זה שטר שהמערער מכרו לזה שמכרה לו אין צריך עדים שדר בו המוכר וכן אם הביא עדים שהעידו שהמערער מכרה לזו שמכרה לו

**יד רמ"ה מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב**

(ק"ח) ההוא גברא דדר בקשתא בעיליתא ארבעין שנין. אתא מאריה דביתא אמר ליה מאי בעית בהאי ביתא. אמר ליה מפלניא זבינתיה דזבניה מינך. אתא לקמיה דרבי חייא אמר ליה אי אית לך סהדי דדר ביה ההוא גברא דאתית מחמתיה אפילו חד יומא מוקימנא לה בידך. אמר רב הוה יתיבנא קמיה דחביבי ואמרי ליה וכי אין אדם עשוי ליקח ולמכור בלילה. וחזיתיה לדעתיה דאי אמר ליה קמאי דידיה זבניה מינך הוה מהימן ליה מגו דאי בעי אמר ליה אנא זבינתיה מינך. וכי תימא למאי דאקשי ליה רב לר' חייא מאי אהדר ליה ר' חייא אקשי, ליה רב חד ענינא ואהדר ליה ר' חייא ענינא אחרינא דלא שייך ביה ולא מיתריץ ביה קושייה. ותו מאי וחזיתיה לדעתיה דקאמר דמשמע דמגו שינויא דשני ליה הוא דאתחזי ליה הכי. ומסתברא דהכי אהדר ליה מי קא טעין בריא לי דליהמניה. כלומר אי הוה טעין האי לוקח בתרא קמאי דידי

זבניה לוקח ראשון מינך, הכי נמי דאיכא למימר לקח ומכר לאלתר הוה בריא ליה למחזיק דהוה לוקח בתרא דהוה דזבנה איהו מיניה זבנא מיניה דהאי מערער דאית ליה סהדי דדידיה היא, הוה ליה האי מערער ודאי והאי מחזיק ספק ואין ספק מוציא מידי ודאי. הילכך [אי] אית ליה סהדי דדר בה ההוה דמקמיה אפילו חד יומא, דאיכא למימר דילמא בהוה יומא זבניה. טענינן ליה ללוקח, דהא מוכחא מילתא דכי זבין ליה מידי דהוה קאי בידיה ובחזקתיה זבין ליה. ואי לא [לא] טענינן ליה, דלאו כלוקח דמי אלא כמאן דזבן מיניה מידי דידע דלאו דידיה הוא, והוה לה חזקה דידיה כחזקה שאין עמה טענה. והיינו דקאמר רב וחזיתיה לדעתיה דהאי טענה דאדם עשוי ליקח ולמכור בלילה ליכא להימוניה ללוקח בגוה אלא היכא דאתי בטענת בריא.

.....

וכי תימא אם כן לא טעין קמאי דידי זבנה לוקח ראשון מינך נמי לא לצרכיה סהדי ללוקח שני דזבין מלוקח ראשון, **יד** דמגו דאי בעי אמר ליה מינך זבניתיה ואכלתה שני חזקה כי אמר מפלניא זבניתה ואכלתה שני חזקה מהימן. כי אמרין מגו מטענה לטענתא אחריתי דכותה, כגון מטענת מינך זבניתה לטענת קמאי דידי זבנה מינך ההוה פלניא דזבנתה אנא מיניה, דתרויהי חזקה שיש עמה טענה נינהי. אבל מטענת מינך זבניתה דהוה חזקה שיש עמה טענה לטענת מפלניא זבניתה דאמר לי דזבנה מינך דהוה חזקה שאין עמה טענה, לא אמרין מגו. תדע דאי ס"ד כי האי גוונא נמי אמרין מגו להימוניה דמפלניא זבנה, ליהמניה נמי דדר בה ההוה פלניא חד יומא מגו דאי בעי אמר אנא זבניתה מינך. אלא משום דלא אמרין מגו מחזקה שיש עמה טענה לחזקה שאין עמה דקיימא לן כל חזקה שאין עמה טענה. אינה חזקה אלא ביורש או בלוקח וכיוצא בו. הלכך אי אתברר דהוה יורש או לוקח וכיוצא בו הוה חזקה, ואי לאו לא הוה חזקה.

### **חדושי הרמב"ן מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב**

הא דאמר ליה רבי חייא להוה גברא אית לך סהדי דדר ביה ההוה דקמך אפילו חד יומא ואיהו לא מהימן לומר דדר ביה מגו דאי בעי אמר אנא זבניתה מיניה. טעמא דמילתא דלא טענינן ליה אנן לקחה מוכר מן הראשון אלא א"כ יש עדים, שרגלים לדבר שלקחה כיון שדר בה, ומשום מגו דידיה לא טענינן ליה אנן, אף על פי שהיה נאמן אלו בא בטענה כגון דאמר קמאי דידי זבנה מינך, ואי לא טעין לא טענינן ליה משום דמיחזי לן כשיקרא הואיל ולא דר בה, ואי משום דהאי אמר הכי אנן לא טענינן ליה שלא מפיו אנו חייין. אמר ליה רב וכי אין אדם עשוי ליקח ולמכור בלילה. וכיון שכן יכולין אנו לומר דזבנה ראשון ממערער וכיון שהוא לוקח נטעון ליה, ורבי חייא לא חש לה ולעולם אין טוענין לו אלא אם כן אנו יודעין שדר בו בעדים **ולא על פיו של זה**.

ואפשר לומר דאי נמי דר ביה קמא חד יומא והאי לית ליה סהדי דזבנה מיניה דקמא לא טענינן ליה אנן, שאין טוענין אלא ללוקח כלומר שאנו יודעין בו שהוא לוקח, וכן ליורש אם אמרו ליה מאי בעית בהאי ארעא ואמר יורשו של פלוני אני וממנו ירשתיה ואין אנו יודעין בו שהוא קרוב של מת ולא ראוי ליורשו, אין לנו (ראיה) להאמינו ולטעון לו אלא אם כן הוא טוען. ואי קשיא אי הכי כי אקשינן ממתני' דקתני אינו צריך טענה הא ראייה בעי, לימא מאי ראייה נמי ראייה שהוא יורש, לאו מילתא היא, דהא הבא מחמת ירושה קתני משמע שהוא יורש בודאי, כך מצאתיה לרב ר' אברהם ברבי דוד ז"ל. ולפי זה אין צריך לפרש בהוה עובדא (ל' א') דהוה דאמר מפלניא זבניתה דאמר לי דזבנה מינך, בדלא דר בה, אלא אפילו דר בה נמי לא מהימן בדליכא עדים דזבנה איהו מהוה דקא טעין.

אבל אין דעתנו נוחה מזה, שהתופס מטלטלין יוכיח שאע"פ שיש לזה עדים שהם שלו וזה טוען מפלוני לקחתי נאמן [וטוענין אתה מכרת לראשון שמכרם לזה, וכן הדין פשוט בפ' הגוזל ומאכיל (קי"ד ב') ובמקומות אחרים בתלמוד, וזה כיון שהחזיק שני חזקה כיוצא בו הוא, ולא דמיא להא דבעינן סהדי דחד יומא, דהתם משום דמיחזי כשיקרא הוא כדאמרן, אבל הכא מכיון דאחזיק אדרבה מיחזי דלוקח הוה בודאי, תדע דהא אמר רב וכי אין אדם עשוי ליקח ולמכור בלילה, אלמא בכל דבר שאדם עשוי בכך נאמן, ומדרב נשמע לר' חייא והרי עשוי זה להיות לוקח בה כיון שהחזיק.

### **חדושי הריטב"א מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב**

אתא לקמיה דרבי חייא א"ל אי אית לך סהדי דדר ביה ההוה פלניא וכו'. פי' לפי שטוענין ללוקח אבל בלא"ה אין טוענין לך כי כיון שלא ירד לתוכה נראה כטוען טענת שקר ואף על גב דאילו אתא מוכר גופיה הכא וטעין דזבין הוה מהימן אנן לא טענינן.

### **חדושי הריטב"א מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב**

וחזיתיה לדעתיה דאילו טעין קמאי דידי זבנה מינך נאמן מיגו דאי בעי אמר מינך זבניתה. וא"ת ע"כ אין זה אלא כשטוען זה מיד דאילו בתר דטעין מפלניא זבניתה אזדא ליה מיגו דלילה, וכיון דמעיקרא אין טוען כן פשיטא דנאמן דהא מיגו גמור הוא ממעיז למעיז, וי"ל דמשום דכיון דלא דר ביה חד יומא הוה חזקה שלא לקחה הוה ס"ד דהוה כמיגו במקום חזקה דלאו מיגו הוא, כנ"ל.

## נימוקי יוסף מסכת בבא בתרא דף כב עמוד א

אי אית לך סהדי. הא דבעינן ראייה שדר בו המוכר חד יומא לאו משום דלא מהימנינן ליה כשטוען שלקחה דודאי נאמן הוא כיון שהחזיק שני חזקה וכן הדין בפרק הגוזל ומאכיל (דף קיד ב) גבי תופס מטלטלין שאע"פ שיש עדים לזה שהם שלו וזה טוען ואומר מפלוני לקחתים נאמן דטענינן ליה לומר שזה המערער מכרם לפלוני המוכר אלא הכא היינו טעמא משום דאי לא מייתי מחזי כשקרא אבל גבי המחזיק הזה אדרבה כיון שהחזיק מחזי דלוקח הוא וא"צ לו ראייה אם לקחו וכ"כ הרמב"ן ז"ל ושמעינן מהכא מדבעיא סהדי ולא סגי אם אמר איהו ידענא דדר ביה המוכר חד יומא משום מגו דאי בעי אמר אנא זבנתא מינך כדאמרינן גבי [וחזיתיה לדעתיה דאי אמר] קמאי דידי זבנה מינך דלא אמרינן מגו אלא במילתא דבתר דמהימנינן ליה משום מגו שוב ליכא ספיקא אבל במילתא דאף כי נימא מגו אכתי איכא לספוקי אם לקחה המוכר מזה המערער אם לא לא אמרינן מגו דלא מפיו אנו חיינן שנאמין כל כך לדבריו משום מגו עד שנצטרך לברר ספק אחר מדעתנו לקיים דבריו ולמטען שהמוכר לקחה מן המערער וכן כתבו המפרשים ז"ל:

## שיטה מקובצת מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב

עליות דר"י

תוס' הרא"ש

אמר רב הוה יתיבנא קמיה דחביבי ואמרי ליה כו' וחזיתיה לדעתיה כו'. צריך לפרש מה ענין זה אצל השאלה ששאל וכי אין אדם עשוי כו'. ועוד קשה מה תשובה היא זאת על מה שאמר רבי חייא דהבא מכח לוקח או מחמת ירושה צריך ראייה. יש לומר דרב לא קאי אההיא אלא סלקא דעתיה דרב דההוא גברא לא קאמר אלא מפלניא זבינתה דזבנה מיבך בסתם ומשמע מיניה שפיר דקמי דידי זבנה מינך ולא מהימן ליה רבי חייא על ידי מגו משום דהוי כמו מגו במקום עדים שאי אפשר אם קנאו שלא ידעו העולם ולא ראוהו דר בו מעט ולהכי פריך דשפיר יוכל להיות שאדם יקנה וימכור באותו לילה עצמה כשנותנים לו מעט ריוח ואין בני אדם יודעים והכיר רב בדעתו של רבי חייא שלא היה טעמו תלוי בכך אלא משום דהבין מתוך דבריו ולא קאמר קמי דידי כדאמר רב וחזיתיה לדעתיה דחביבי דהא אמר קמי דידי זבנה מינך מהימן כלומר אי מעיקרא הוה טעין הכי אבל אי בעי טעין השתא לא מהימן דמגו למפרע לא אמרינן. עליות הר"י ז"ל ותוספות הרא"ש ז"ל:

## עליות דרבינו יונה מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב

הוא<sup>376</sup> דדר בקשתא בעליתא ד' שנין א"ל מאי בעית בהאי ארעא א"ל מפלוני זבנת דזבנה מינך, אתא לקמי' דר"ח א"ל ליתו סהדי דדר ב' ההוא דקמך אפי' חד יומא ומוקמי' לה בידך. ק"ל, למה הצריכו ר"ח להביא עדים, אם הוא טוען דחזי דדר ב' חד יומא, להימני' במגו דאי בעי אמר מנך זבינתה ואכלתי' שני חזקה, ורב נמי מ"ט מצריך לי' לטעון קמי דידי זבנה מינך. ונ"ל, כיון דכי נמי מהימנא לי' דדר ב' חד יומא מתורת מגו, עדיין אין טענתו טענה שלימה, שהרי צריך שנטעון לו ונאמר דאי הות ביד' דמוכר הוה טעין מינך זבינתא, כל כה"ג לא אמרי' מגו להאימניו בטענה שצריכה עוד טענה אחרת<sup>377</sup> ור' יצחק זצ"ל<sup>378</sup> פי', דודאי אי הוה טעין מעיקרא מפלניא זבנתא דדר ב' קמאי דידי חד יומא, ודאי הוה מהימן במגו<sup>379</sup>. והא דאצריכי' ר"ח לאתויי סהדי, לפי שלא טען מתחילה דדר ב' חד יומא, ואפי' אם יטעון אח"כ אינו נאמן, דתו ליכא מיגו, דאין בידו לטעון עוד מינך זבנתה, כיון דטען מפלניא זבינתיה, ולא אמרי' כיון דהוה מהימן מתחילה אי הוה טעין קמאי דידי דר ב' חד יומא מגו דאי בעי אמר מינך זבינתי', לאחר מכאן נמי נאמן, דכה"ג ודאי אמרי' מגו, וראי' לדבר מההיא דאמר בפ' זה בורר<sup>380</sup>, בענין ההיא איתתא דנפיק שטרא מתותי ידה בב"ד, אתא לקמי' דר"נ, א"ל ידענא בהאי שטרא דפריעא הוא, ולא הימנה ר"נ, דכיון דאיתחזיק בב"ד אי בעיא קלתה לא אמרי', וש"מ דלא אמרי' כיון דאלו הות טענה הכי מקמי' דאיתתה שטרא לב"ד הוה מהימנא השתא נמי מהימנא. והא דאמר לקמן הבא מחמת ירושה אין צריך טענה, טענה הוא דלא בעי הא ראי' בעי, ה"פ, כיון שהוא טעין שבא מחמת ירושה ולא טען קמאי דידי דר ב' חד יומא, אינו נאמן אח"כ לטעון כך אלא בעדים, דתו ליכא מגו, דהא לא מצי טעין מינך זבינתה, כיון שכבר טען שהוא בא מחמת ירושה.

## בעל המאור מסכת בבא בתרא דף יז עמוד א

והוא הדין נמי במאן דאמר מפלניא זבנתא דזבנה מינך אי לית ליה סהדי דדר ביה ההיא דקמא חד יומא כמעשה דרבי חייא דלקמן לאו כל כמיניה למימר אנא חזינא ליה דדר ביה חד יומא עד דאמר קמאי דידי זבנה מינך דאי לא אמרינן ליה אייתי סהדי כדקאמרת דדר ביה ההוא דקמך חד יומא דכי היכי דחזית ליה את א"א דלא ה"ל נמי אחריני ועדות יום א' אם אמת היה הדבר שדר בו קלה היא להביא עדים עליה ובכל הלין טענתא לא אמרינן מה לי לשקר

## מלחמת ה' מסכת בבא בתרא דף יז עמוד א

ועוד קריביה דרב אידי וכו' עד קלה היא להביא עליה עדים ובכל הלין טענתא לא אמרינן מה לי לשקר: אמר הכותב פתוי דברים הוא זה דאדרבה דירת יום אחד קשה היא להביא עדים עליה דכיון דלא משיך זמנה לא ידיעא ואם ראו אותו שנים ושלושה בני אדם אינן קשורין ברגלו שיבאו עמנו לב"ד לאחר כמה שנים והרי אפילו נתן בה דירתו בלילה ולמשכי' הפשיט כליו ויצא הוא חזקתו של לוקח חזקה והא אביי אמר אפילו נראה וטעם דבר זה פשוט ואינו צריך

לפנים שאם היה בא מחמת טענת עצמו היה נאמן בדין מגו אבל אנו אין טוענין לו שלקח הראשון אלא כשיש לו עדים בדירה דחד יומא שרגלים לדבר ועיקר הדין שאמר דלא אמרינן מגו בדבר הקל להביא עליו עדים אינו ויש עליו תשובות דגרסינן לקמן בפרק יש נוחלין לרבנן יכיר למה לי בצריך הכרה למאי הלכתא למיתב ליה פי שנים לא יהא אלא דקא בעי למיתן ליה מתנה אם אמר בכור הוא ומת נאמן ונטל פי שנים ואף על פי שקל הוא להביא עדיו אם בכור הוא שא"א שלא יהו מוחזקין בו ועוד נמי שנינו זה בני נאמן וכן יש לי בנים נאמן ואף על גב דמוחזק לן באחי פוטר אשתו מן היבום דאמרי' מה לי לשקר אי בעי פטר לה בגטא ולא אמרי' זה בחזקת רחוק הוא עומד ואילו היה זה בנו או יש לו בנים קל הוא להביא עדים על הדבר והא אינו מוחזק בבנים ולפי דעת בעל החבור הזה במסכת קדושין אף המוחזק באחים שאין לו בנים ואמר אין לי אחין נאמן משום דמה לי לשקר כעדים דמי והרי זה מכחיש חזקתו בדבר שהוא עשוי להתפרסם אם יש לו אחים אם לאו וכ"ש במה לי לשקר דקריביה דרב אידי דהפה שאסר הוא הפה שהתיר הוא ואין לך עליו אלא הודאתו ששתיקתו בלא טענה היה פוטרנו ועוד גרסי' בפרק האשה שנתארמלה זמנין דתפשה מאתים ואמרה בתולה נשאתני ואף על פי שקל הוא להביא עדים אם נשאת בתולה שרוב הנשאות הבתולות יש להם קול וא"א שלא יהו עדים בראשה פרוע או בשחקו ורקדו לפניה ובדרדיגי משחא ארישא דרבנן ובכמה דברים שעושין לבתולה וגלויי מילתא בעלמא היא כדאמרינן התם בגמ' והאונס עצמו נמי קל הוא להביא עליו עדים שכל כיוצא בו יש לו קול ודבר של פרהסיא הוא ואעפ"כ נאמנת במגו ויש כיוצא בהן ביבמות ובמקומות אחרים בתלמוד ואין צריך לחפש אחריהן שאפילו במקום חזקה אמרינן מגו כ"ש בכיוצא בזה

### חדושי הרשב"א מסכת בבא בתרא דף ל עמוד א

ומיהו אי א"ל קמאי דידי זבנה ממך נאמן שהפה שאסר הוא הפה שהתיר אי בעי אמר מינך זבינתה, וא"נ אי אית ליה סהדי דדר ביה קמא חד יומא ואיהו נמי אכלה תלת שנין הרי היא שלו דטוענין ללוקח כי ההוא מעשה דקשתא דדר בעליתא, וטעמא דמילתא דהא אלו הוות ארעא בידא דלוקח ראשון אף על גב דאית ליה למערער עדי אבות לא הוה מפיק לה מיניה דעלתה לו חזקה, הילכך האי נמי אף על גב דמודה דדידיה הוות לא עדיף ממאי דאית ליה סהדי והילכך טוענין לזה מאי דמצי טעין מי שמכרה לו, ונראה דאפי' ליכא עדים דדר ביה קמא חד יומא אלא שהלוקח הזה אומר כן שבפניו דר ביה מוקמינן לה בידיה, דהפה שאסר הוא הפה שהתיר,

### עליות דרבינו יונה מסכת בבא בתרא דף מא עמוד ב

וחזית' לדעת' דאי הוה טעין קמי דידי זבנה מהימן, מגו דאי בעי אמר מינך זבנתה. נ"ל, דאפי' לא טען כן מתחילה, אלא שטען סתם מפלניא זבנתה דזבנה מינך, כי הדר א"ל ב"ד אית לך סהדי דדר בי' ההוא דקמך חד יומא, מהימן לומר קמי דידי זבנה מינך, דקיי"ל טוען וחוזר וטוען, שאע"פ שאלמלא מה שהוא מפרש דבריו הראשונים אח"כ לא הי' נאמן עכשיו במה שטוען, (אף כאן) [אפילו כן] יכול לחזור ולטעון כי מה שאמר תחילה מפלניא זבנתה דזבנא מינך, מחמת שלקחה בפניו אמר כן, וכיון שיש לנו להאמינו על כל טענת בריא שיטעון כיון שהחזיק ג"ש, לא הפסיד במה שלא בירר מתחילה טענתו, כיון שהוא חוזר לברר דבריו הראשונים<sup>382</sup>. מיהו כל כמה דלא טעין, לא טענינן לי', לפי שיש על הלוקח לברר ולטעון בפני מפלניא זבנתה דזבנה מינך קמאי דידי, וכל כמה דלא מברר כך, אלא שהוא אומר מפלניא זבנה דזבנה מינך, אמרי' שמחמת שהגיד לו המוכר כן, או שהגידו לו בני אדם, ועל סמך דבריהם הוא אומר דזבנה המוכר 'מזה, [ולא מהניא] דחזקה שיש עמה טענה מפורש בעי

### רמב"ם הלכות טוען ונטען פרק יד הלכה יד

הרי שאכל שדה זו שנים רבות ובא המערער ואמר לו מה לך ולשדה זו הודה ואמר לו יודע אני שהיתה שלך אבל פלוני מכרה לי והוא לקחה ממך, ואמר לו המערער פלוני ע שמכר לך גזלן הוא, הואיל והודה שהוא שלו ושלא לקחה ממנו תחזור השדה וכל הפירות למערער אף על פי שאין לזה המערער פ עדים שהיא שלו וכן כל כיוצא בזה, הביא זה המחזיק עדים שפלוני שמכר לו דר בה אפילו יום אחד או שאמר לו בפני צ לקח ממך ואחר כך מכרה לי, מעמידין אותה ק בידו שהרי יש לו טענה עם חזקתו ואילו רצה טען ואמר ממך לקחתיה שהרי יש לו שני חזקה.